

תמרורים

הממשלה, שלבד מתקופה קצרה — כאשר היה סגן יו"ר הכנסת הראשונה — שימש כשר כמעט בכל שנות המדינה (בין תפקידיו המיניסטראליים: שריהבריאות; שריהאוצר; שריהפנים; שריהמישטרה ועתה — שריהרות). בורג, ד"ר לפילוסופיה ומומסך לרכנות, הוא יליד דרוון שבגרמניה ובנו של סוחריינונות, הנשוי לילידת חכנו, אב לשלושה וסב לשיבעה. בראשית מלחמת העולם השנייה שימש כאיש מרכזיההעפלה בז'נבה, ולאחריה, כאיש מרכזיההצלה בפאריס. בין שני תפקידים אלה הורה, במשך חמש שנים, היסטוריה ותלמוד, בגימנסיה הרצליה בתלאיביב.

★ ★ ★

עם תנועת אצבע

נחוג ♦ יוסיהולדתה ה-50 של פחית הבירה, ההמצאה שגרמה למהפכה בחיינו של חובבי המשקה האלכוהולי. מייאז ניתן למלא בירה בפחית, בנוסף לבקבוק, שווקו 610

מן היום הראשון

נתמנה ♦ כמפקד חיליהים, אלוף אברהם בן-שושן, יליד תורכיה ואיש חילהים מיומון הראשון בצה"ל. בן-שושן, אב לשתי בנות, הספיק במשך 26 שנות שירותו לפקד על טרפרת, סטי"ל (ספינת-טילים), צוללת, שייטת, בסיס ובית-הספר לקצינים של החיל וגם לסיים את לימודיו באוניברסיטה (היסטוריה כללית).

★ ★ ★

עם 30 מיליון

נתמנה ♦ לתפקיד ראשיהמטה של הבית הלבן, דונאלד רגן, מי שהיה שריהאוצר של ארצות-הברית במשך תקופת כהונתו הראשונה של רונאלד רגן (לאיקרוב). רגן, בנו של פקיד-רכנות, הוא מיליונר שעשה את כספו (30 מיליון דולר) כיו"ר חברת הברוקרים הגדולה בארצות-הברית מריל-לינץ' (43 אלף עובדים; רווחים שנתיים — 300 מיליון דולר), שהצטיין במלחמת-העולם כסגן-אלוף של חיל-הנחתים, ואשר בנה את ביתו בפברג של וושינגטון הבירה, על חלקת אדמה שהיתה פעם כעלותו של ג'ורג' וושינגטון, נשיאה הראשון של ארצות הברית.

★ ★ ★

גם שליח לאורגוואי

נחוג ♦ יוסיהולדתה ה-50 של יצחק ירון, ראש עיריית גבעתיים (52 אלף תושבים), ירון, מורה ומנהל בתי-ספר במיקצועו, הוא אב לשלושה, חניך בתי-ספר חקלאי (נהלוג), שהספיק לכיסאו אחרי פעילות במישמרת הצעירה של מפא"י.

★ ★ ★

גם זה וגם זה

נחוג ♦ בקליפורניה, יוסיהולדתו ה-60 של פאול ניזמן, שחקן הקולנוע שהיה לאחרונה לחובב מרוצי-מכוניות מושבע וגם משתתף בהם. במסגרת יוסיהולדת הקפיד ניזמן להזכיר כי זאת מסיבה כפולה, גם ליוסי-הולדתו וגם ליוסי-נשואיו 27-לאשתו, שחקנית-הקולנוע ג'ואן ווד-וורר.

★ ★ ★

גם קונסול בניו-יורק

נחוג ♦ בבית-אלפא, יום הולדתו ה-60 של נתן שחם, סופר ומחזאי (קרא לי סיומקה; הם יגיעו מחר), חבר קיבוץ. לשעבר סגן יו"ר רשות השידור, שהספיק להיות גם קונסול לתרבות בניו-יורק, בסוף שנות ה-70.

★ ★ ★

גם רבימכר

נחוג ♦ יוסיהולדתו ה-70 של אבא איברי שלמה אבן, כיום יו"ר ועדת-החקירה של הכנסת, אבן, יליד ררוס-אפריקה ובנו של סוחר ליטאי שהיגר לארץ זאת, התיישב בגיל צעיר, גדל בלונדון והיה מרצה לשפות מיוזחות (ערבית ופרסית) באוניברסיטה-היוקרה קמברידג', לפני שהחל את דרכו כארץ. אבן, גיסו של שאה המדינה חיים הרצוג, היה במשך השנים שגריר ישראל באו"ם; שגריר ישראל בארצות-הברית; שריהחינוך; סגן נהל הממשלה ושריהחורף. לאחר רונה ראה הצלחה רבה שפרו, מורשה, תקציר פופולארי של תולדות עם ישראל, שאינו יורד מרשימת רכי"המכר בארצות-הברית.

★ ★ ★

עם שיבעה נכדים

נחוג ♦ יוסיהולדתו ה-76 של הר"ר יוסף סלומון בורג, זקן שרי-

שהוא שפה בפני עצמה, בכליכך מעט שעות-לימוד.

לימדתי בבית-שאן, כשהשיעורים התנהלו לעיתים קרובות במיקלטים, כשרעש הקטיושות המתפוצצות והארד עקות קורע את העצבים. במשך שלוש שנים נלחמתי כדי להגמיש מעט את שיטת-הלימודים הנוקשה. פתחתי ספרייה בבית-הספר, והקדשתי את חררי הפרטי ללימודי-עזר לתלמידים. עברתי, לעיתים, 53 שעות בשבוע. המתח והתיסכול שלחו אותי לעולם של שחור ואפור, ונדרשו עשר שנים וטיפול ארוך כדי לרפאני. עברתי ללמד בירושלים. לימדתי בעיקר ילדים שנחשבו בעייתיים ועל סף הפשיעה. פגשתי גם את איהיים המ' בוגרים. מישפחות מרציאנו, אברגיל וביטון, ישבתי איתם בטעמון וכבית-האומנים, והצטרפתי לפנתרים השחור רים.

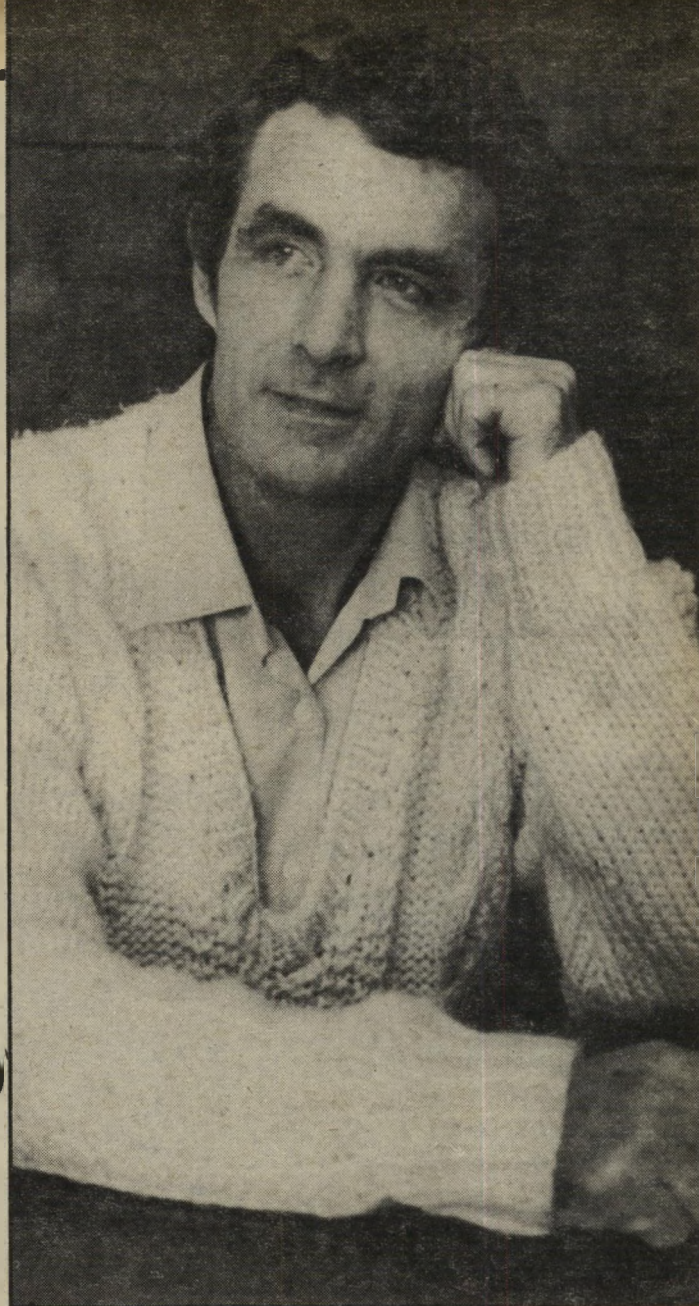
עובתי אותם רק כאשר האלימות החלה את המאבק הפוליטי. אני חושב, כי מרבית האשם כמה שקרה במקומות כמו מוסררה מוטל על המורים. אני מעולם לא גנשתי תלמיד ממארוק או ארץ מיוזחת אחרת, שהוא בעל אינטליגנציה נמוכה מהמי מוצע. גנשתי רק מורים החושבים כי זהו המצב.

אני חושב כי בארץ משתמשים בכי חיות בתור נשק. וכמו כל נשק, הן הורסות ולא בונות. אם לא תעבור את הבחינה, אומין את הוריד" או "אם לא תעבור את הבחינה, לא תכנס להקבצה א"ה הם איומים רגילים, במקום לומר לתלמי: "אם לא תעבור את הבחינה, בוא נברר איך אפשר לעזור לך."

"לימדתי אותם ואהבתי אותם!"

אני מאמין כי תלמיד כתי י"ב הוא כבר אדם הראוי לידירות ושויוון. ביתי היה תמיד פתוח לפני התלמידים, והייתי קשוב לבעיותיהם. בעלמתי קשות ומסוכנות, כמו אלה שהיו לי בגילם.

קנתי סיפרי-לימוד לתלמידים, שיי-

„עשיתי פעויות אימות!"

למתי עבור טיולי בית-ספר עבור תלמידיים אחרים, לימדתי אותם ואהבתי אותם. ביקרתי בבתיהם, הזמנתי ל"חתונותיהם ולטקסי ברית-המילה של בניהם. עשיתי כמה טעויות איומות, ואני מודה בהן, אבל פגשתי הרבה-הרבה ילדים מפגרים של עובדי נאט"ו כנאי

ונשלחתי כמורה לקניה. שם לימדתי חיילים לבחינות-הבגרות. סימתי את לימודי באוניברסיטה כאשר התמחותי היתה הוראת-עיוורים. השתלמתי גם בבתי-ספר שונים לעיוור רים בארצות-אירופה, ואחריכך לימדתי ילדים מפגרים של עובדי נאט"ו כנאי

אם רצו התלמידות לפתות את המורה (העולם הזה 16.1), שי הווה אתגר לנשיותן המבלבלת, או האז היו תוצאה של שיטותיו החינוך כיות? ככתביד עגלגל וברור, כאנגלית מדוייקת, כתב המורה אריה ניב להער-

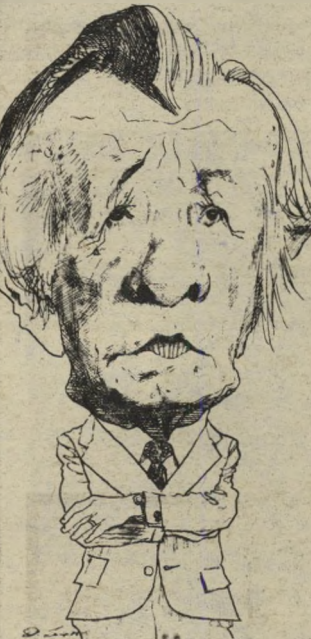
במיכתב בלעדי מהכלא ל„העולם הזה", מספר אריה ניב, הנאשם בקיום יחסי-זין עם תלמידותיו, על חייו והשקפותיו, ומגלה מה גרם לו לפתח דעות חינוכיות מתקדמות

פולמי תוך 18 חודש שינתי את שיטת-הלימוד המשעממת, החלפתי את השיעורים בטיוולים ארוכים כרחובות נאפולי, ואת כל הבחינות המיכתבים ערכתי בעלפה, במקום בכתיב. הלכתי עם תלמידי לקולנוע ולי-תאטרון, נסעתי איתם לטיוולים כי פארקים, ושטתי איתם כאוניה. כאשר מישפחותיהם עזבו את נאפולי וחזרו לארצות-הברית, נסעתי לבלוגריה ו-משם באתי לארץ.

למה זה את קורות חייו. להקטעים מתורגמים ל"עברתי: נולדתי באנגליה בשנת 1939. להרו רים יוצא-גרמניה. אבי ואמי נהרגו במלחמת-העולם השניה. בגיל שש אר מצתי עליידי חברו הטוב כיות של אבי. למדתי בבית-ספר פרטי, עליסמך מילגה שקיבלתי בגלל ציוני הגבוהים. שם השפיע עליי במוחר מורה כשם ארתור מילן, שעולם לא התרגו או התרגש. הוא הקריש לתלמידים את כל זמנו ומעולם לא ענד שעון. בגיל 16 חצתי עברתי את בחינות הבגרות ולמדתי בתוכנית חינוכית קדם-אוניברסיטאית, שהובילה אותי לארצות שונות — צרפת, גרמניה, אי-טליה והולנד. בגיל 18 גוייסי לצבא

עולם של שחור ואפור

יטת החינוך בארץ נראתה לי מפגרת בשלושים שנה. הרבר שגרם לי הלם ממש, היתה העובדה כי לבחינות-הבגרות לימדו את שקספיר,

ראשימטה רגן מחילהנחתים לבית הלבן

מיליארד פחיות, שצרכתן גדלה מייחוד אחרי שנת 1958, כאשר יוצרה פחית-האלומיניום הראשונה (במקום פחית-הפח). אחרי שנת 1962, עת יוצר תפשיהמשיכה הראשון, שבעזרתו ניתן לפתוח את הפחית בתנועת-אצבע.

★ ★ ★

עם נערה במיגרש

נפטר ♦ בריו דה'ז'ניירו, בגיל 65, לואיס דה'היסילורה, מהגנדס רווק, שנחשב לאחד מעשירי ברזיל, אשר עשה את כספו (280 מיליון דולר) בכורה ובכספי דלאניירי. בצוואתו הוריש דה'היסילורה את מחצית הונו לקבוצת הליגה בנגו, הרחוקה אומנם מצמרת הכדורגל הבראזילי, אך במיגרשה פגשו, לפני שנים רבות, נערה שבה התאהב, ואשר נפטרה לפני שהספיקו להינשא.

★ ★ ★

עם רשיון בכיס

נחוג ♦ בגולדסבורג, יוסף קרוי ליינה בארצות-הברית, יוסיהולדתו ה-92 של פארנר סאלטר, הנחשב ל-טייס הפעיל הקשיש ביותר עלי אד-מות. כיום הולדתו חודש רשיון-הטייס שלו — שבו הוא מחזיק מוק 57 שנים — לשנתיים נוספות, ולמחרת ערך טיסתיטול להנאתו.

הקרובה לקיטי האוק. שבה ערכו ב-17 לדצמבר 1903 האחים וילבר ואורוול רייט את הטיסה הראשונה בהיסטוריה. העולם הזה 2475